

**ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО “ВИЩИЙ
НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД “МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ”
Придунайська філія**

Обговорено на засіданні
кафедри економіки та менеджменту
завідувач кафедри, к.е.н., доцент Заєць М. А.

М.А. Заєць

“УХВАЛЕНО”

решенням Вченої ради
ПФ ПРА-Р ВНЗ “МАУП”
Дрогобич від 17.12.2019 р.
проф. Гуменикова Т. Р.

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ВНУТРІШНЮ СИСТЕМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ
ВИЩОЇ ОСВІТИ КАФЕДРИ ЕКОНОМІКИ ТА
МЕНЕДЖМЕНТУ**

Ізмаїл 2019

ЗМІСТ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	3
2. ХАРАКТЕРИСТИКА СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ НА КАФЕДРИ ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ.....	4
3. ПРОЦЕДУРИ ТА ЗАХОДИ ПІД СИСТЕМОЮ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КАФЕДРИ ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ.....	5
4. СТРАТЕГІЧНІ ЗАВДАННЯ ЩОДО ПОЛІТИКИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ КАФЕДРИ ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ.....	19

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Кафедра економіки та менеджменту Придунайської філії (далі – ПрАТ “ВНЗ “МАУП”), має політику якості та пов’язані з нею процедури щодо внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти, що є частиною стратегічного управління ПрАТ “ВНЗ “МАУП”.

1.2 Положення розроблено на основі Законів України “Про освіту” від 05.09.2017 р. № 2145-VIII, “Про вищу освіту” від 01.07.2014 р. № 1556-VII, “Про наукову і науково-технічну діяльність” від 26.11.2015 р. № 848-VIII, Постанови Кабінету Міністрів України “Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти” від 30.12.2015 р. № 1187 і ґрунтується на принципах, викладених у “Стандартах і рекомендаціях щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти” Європейської асоціації із забезпечення якості вищої освіти та національному стандарті України “Системи управління якістю. Вимоги” ДСТУ ISO 9001:2015.

1.3 Відповідно до ст. 16 Закону України “Про вищу освіту” система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти складається із:

- системи забезпечення ПрАТ “ВНЗ “МАУП” якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості);
- системи зовнішнього забезпечення якості освітньої діяльності вищих навчальних закладів та якості вищої освіти;
- системи забезпечення якості діяльності Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

2. ХАРАКТЕРИСТИКА СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ НА КАФЕДРІ ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ

Кафедра економіки та менеджменту Придунайської філії готує фахівців одного рівнів відповідно до Національної рамки кваліфікацій України: освітнього ступеня “бакалавр”.

Внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти в ПрАТ “ВНЗ “МАУП” розроблено згідно з принципами:

- відповідності європейським та національним стандартам якості вищої освіти;
- автономії вищого навчального закладу, який несе відповідальність за забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти. При цьому забезпечення якості здійснюється шляхом самостійного, незалежного і

відповідального прийняття рішень щодо добору процедур, методів, засобів, інструментів для визначення стану та поліпшення якості;

- процесного підходу до управління якістю;
  - здійснення моніторингу якості;
  - системного підходу, який передбачає управління якістю на всіх стадіях освітнього процесу;
  - постійного підвищення якості освітньої діяльності;
  - залучення і активної участі всіх науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти ПрАТ “ВНЗ “МАУП”, стейкхолдерів та інших зацікавлених сторін до процесу забезпечення якості;
  - відкритості інформації на всіх етапах забезпечення якості та прозорості процедур системи забезпечення якості освітньої діяльності в Академії, що супроводжується висвітленням інформації щодо процесів та результатів, залученням зацікавлених осіб;
  - забезпечення академічної культури суб’єктів освітнього процесу.

В основі внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти покладено принципи:

- Орієнтація на замовника;
- Лідерство;
- Задіяність персоналу;
- На кафедрі економіки та менеджменту сприяють створенню та підтримці оптимального соціально-економічного середовища та психологічного клімату у колективі, які сприяють реалізації творчого та наукового потенціалу співробітників.
- Процесуальний підхід будь-яка діяльність на кафедрі розглядається як процес. Управління взаємопов’язаними процесами здійснюється як управління системою, що сприяє результативному й ефективному досягненню цілей у сфері якості освітньої діяльності Академії.

- Постійне поліпшення діяльності є головною метою кожного співробітника кафедри та базується на запобіжних і коригувальних діях.

- Прийняття рішень на підставі фактів

Усі рішення на кафедрі приймаються на підставі аналізу функціонування системи якості вищої освіти, що дає можливість підвищити результативність та ефективність прийнятих рішень.

Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) в Академії здійснюється на таких рівнях:

перший– здобувачі вищої освіти;

другий– кафедра (керівники (гаранти) освітніх програм, науково-педагогічні працівники, куратори академічних груп);

третій– інститути/факультети (директори/декани, заступники деканів, вчені ради інститутів/факультетів). Управління організації освітнього процесу, Департамент організації навчально-методичного забезпечення освітньої діяльності, Інститут міжнародної освіти, Інститут підготовки наукових кадрів та бізнес-освіти. *четвертий*– ректорат, Вчена рада Академії; *п'ятий*– Наглядова рада Академії.

На першому рівні організації системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти здійснюються соціологічні опитування здобувачів вищої освіти.

Другий рівень організації системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти на кафедрі економіки та менеджменту здійснюється науково-педагогічними працівниками (далі – НПП) кафедр при безпосередньому керівництві гаранта освітньої програми та завідувача кафедри.

Третій рівень організації системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти на кафедрі економіки та менеджменту реалізується в групах під безпосереднім керівництвом завідуючого та відповідних відділеннях денної та заочної форм навчання;

На четвертому рівні системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти на кафедрі економіки та менеджменту, здійснюються процедури і заходи щодо дотримання вимог до забезпечення якості вищої освіти.

Колегіальним органом управління на кафедрі економіки та менеджменту, який визначає внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти, затверджує процедури її реалізації, є Вчена рада філії.

Внутрішня система забезпечення якості вищої освіти на кафедрі економіки та менеджменту оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам.

3. ПРОЦЕДУРИ ТА ЗАХОДИ ПІДСИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КАФЕДРИ ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ

3.1 Політика щодо забезпечення якості освітньої діяльності

Стратегічні та поточні плани освітньої діяльності навчальних підрозділів, факультетів, кафедр та індивідуальні плани роботи викладачів будуються з урахуванням пріоритетних напрямів, завдань та показників діяльності,

визначених у Ліцензійних умовах провадження освітньої діяльності закладів освіти.

За результатами моніторингу якості освітньої діяльності суб'єктів освітнього процесу на різних рівнях управління (кафедр, викладачів) визначаються відхилення фактичних значень від планових, здійснюється самооцінка, приймаються управлінські рішення щодо забезпечення якості освітньої діяльності.

Аналіз результатів освітньої діяльності кафедри висвітлюється у звітах кафедри та прикінці навчального року.

Підсистема забезпечення якості освітньої діяльності Академії передбачає реалізацію таких заходів, як:

- контроль стану прозорості освітньої діяльності та оприлюднення інформації щодо її результатів;
- розробка рекомендацій щодо покращення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти, їх впровадження;
- моніторинг та оптимізація стану соціально-психологічного середовища філії, встановлення зворотного зв'язку з учасниками освітнього процесу;
- підтримка системи рейтингової оцінки якості діяльності професорсько-викладацького складу;
- сприяння та контроль підвищення кваліфікації та стажування співробітників кафедри;
- сприяння підвищенню педагогічної майстерності професорсько-викладацького складу, співробітників кафедри шляхом організації методичних семінарів, конференцій, круглих столів тощо;
- забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками та здобувачами вищої освіти.

3.2 Матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу

Організація лекційних, практичних та лабораторних занять проводиться з використанням інноваційних технологій (комп'ютерної техніки, мультимедійних проекторів, презентаційних дошок, ліцензійного програмного забезпечення тощо). Освітній процес у достатній мірі (згідно з ліцензійними умовами) забезпечено комп'ютерною технікою та пакетами прикладних комп'ютерних програм. У ПФ "МАУП" створено умови для доступу до мережі Інтернет, створено зони WiFi.

За результатами аналізу рівня забезпечення ресурсами освітнього процесу та підтримки здобувачів вищої освіти в Академії здійснюються заходи з розширення та оновлення матеріально-технічної бази.

3.3 Науково-методичне забезпечення освітнього процесу

Науково-методичне забезпечення освітнього процесу включає документи, визначені нормативно-правовими актами з питань вищої освіти:

- державні стандарти вищої освіти (за наявності) для кожного рівня вищої освіти в межах кожної спеціальності відповідно до національної рамки кваліфікації;

- освітні програми;

- навчальні плани;

- робочі програми навчальних дисциплін, передбачених навчальним планом;

- програми навчальної, виробничої та і практик дуального навчання;

- методичні матеріали до семінарських, практичних і лабораторних занять;

- індивідуальні завдання для самостійної роботи студентів із навчальних дисциплін та з питань самостійного опрацювання фахової літератури, написання курсових робіт та кваліфікаційних/дипломних робіт (проектів);

- засоби діагностики (контрольні завдання) до семінарських, практичних і лабораторних занять, які забезпечать аудиторну та позааудиторну роботу студентів і можливість самоконтролю знань і вмінь, отриманих ними;

- сілабус для студентів;

- завдання до проведення проміжного та підсумкового контролю, а також ректорських контрольних робіт з навчальних дисциплін для перевірки рівня засвоєння студентами навчального матеріалу.

На кафедрі впроваджені технології дистанційної освіти і відповідне науково-методичне забезпечення освітнього процесу.

Розробка, моніторинг та перегляд освітніх програм з спеціальності «Менеджмент» здійснюється згідно вимог ПрАТ «ВНЗ «МАУП».

Розробка, моніторинг та перегляд навчальних планів є нормативним документом, який визначає зміст навчання та регламентує організацію освітнього процесу. Розробка навчальних планів регламентується стандартами освітньої діяльності, стандартами вищої освіти за спеціальностями, наказами МОН України, інструктивними листами, положеннями МОН України, а також положеннями, розпорядчими документами ПрАТ «ВНЗ «МАУП». Навчальні плани складаються окремо для кожної спеціальності та формою навчання (у тому числі навчання зі скороченим, порівняно з типовим, терміном навчання) та затверджуються Вченою радою ПрАТ «ВНЗ «МАУП».

Структура та зміст навчальних планів підготовки бакалаврів у ПрАТ «ВНЗ «МАУП» передбачає наявність таких блоків дисциплін:

- дисципліни згідно з вимогами компетентностей, встановлених стандартами спеціальності менеджмент для першого (бакалаврського рівня), які включаються у навчальні плани підготовки бакалаврів у повному обсязі;

- вибіркові дисципліни, перелік яких визначається на підставі інформації щодо потреб ринку праці, вимог підприємств, організацій та установ-роботодавців, залежно від специфіки спеціальності та спеціалізації (не менше ніж 25% від загального обсягу кредитів освітньо-професійної програми).

Робочі програми навчальних дисциплін розробляються професорсько-викладацьким складом кафедри згідно з вимогами відповідних освітніх програм. Навчально-педагогічний працівник (лектор), за яким закріплено викладання навчальної дисципліни, до початку навчального року розробляє (оновлює) робочу програму навчальної дисципліни на основі аналізу такої вхідної інформації:

- освітня програма спеціальності;
- робочий навчальний план;
- інформація від підприємств, організацій та установ, стейкхолдерів щодо їх поточних та перспективних потреб;
- відгуки випускників щодо відповідності змісту дисципліни потребам виробничої сфери;
- результати анкетування, усне опитування ЗВО про якість і зміст викладання дисципліни.

Робоча програма навчальної дисципліни повинна складатися з таких розділів:

- мета і задачі дисципліни: місце і роль дисципліни в системі підготовки фахівців; задачі вивчення дисципліни; вимоги щодо знань і вмінь, набутих внаслідок вивчення дисципліни; перелік дисциплін із зазначенням розділів, засвоєння яких необхідне для вивчення дисципліни; перелік дисциплін, вивченню яких повинна передувати дисципліна;

- зміст дисципліни: назви тем, їх зміст, обсяг у годинах лекційних занять; семінарські заняття, їх назва та обсяг у годинах; лабораторні заняття, їх назва та обсяг у годинах; перелік тем розрахунково-графічних робіт; перелік тем курсових робіт(проектів);

- навчально-методичні матеріали з дисципліни: основна і додаткова література; перелік наочних посібників, методичних вказівок з проведення конкретних видів занять;

- забезпеченість технічними засобами, обчислювальною технікою та методичними матеріалами доних.

Робоча програма створюються у паперовому й електронному вигляді та може використовуватися для розробки дистанційних курсів у системі дистанційного навчання.

Робоча програма навчальної дисципліни розглядається на засіданні відповідної кафедри та затверджується директором.

Інформаційне забезпечення освітньої діяльності на кафедрі створюється відповідно до технологічних вимог, встановлених ліцензійними умовами освітньої діяльності.

Інформаційна система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти ПФ МАУП забезпечує: моніторинг якості; оперативний облік процесів та ресурсів; аналітичну обробку; оперативний пошук; передачу та надання необхідної інформації.

Інформаційна система ПрАТ “ВНЗ “МАУП” створює інформаційний простір, що базується на принципах системності, розвитку, сумісності, стандартизації та ефективності.

Бібліотека філії здійснює інформаційне забезпечення навчально-виховного і наукового процесів шляхом якісного оперативного доступу до інформаційного простору користувачів – здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників. Бібліотека забезпечує необхідну кількість навчально-методичної літератури (основної, додаткової) з розрахунку на одного здобувача вищої освіти з усіх навчальних дисциплін; вільний доступ до електронного каталогу, електронних версій навчально-методичної літератури та наукових досліджень професорсько-викладацького складу та здобувачів вищої освіти ПрАТ “ВНЗ “МАУП”, який включає фонди і зібрання: автореферати дисертацій, звіти з наукових досліджень, методичні матеріали, монографії, навчальні видання, статті, наукові роботи студентів, аспірантів, матеріали конференцій тощо. Примірники опублікованих працівниками Академії підручників (навчальних посібників) знаходяться у бібліотеці Академії, їх електронний варіант – в електронній базі бібліотеки.

Бібліотека ПФ МАУП використовує спеціалізовані програмні продукти, які автоматизують її діяльність (індивідуальні сервіси, електронний формуляр, обслуговування користувачів), забезпечують формування власних електронних ресурсів із диференційованим доступом до них, забезпечують інтеграцію даних до внутрішніх систем Академії та зовнішніх інформаційних систем.

Оцінювання рівня забезпечення ресурсами освітнього процесу та підтримки здобувачів вищої освіти здійснюється відповідними структурами шляхом проведення моніторингу аналізу результатів соціологічних опитувань здобувачів вищої освіти та студентського моніторингу освітнього процесу.

Заходи, спрямовані на контроль та вдосконалення процесів викладання і навчання.

Контроль якості забезпечення освітньої діяльності на кафедрі здійснюється на рівнях:

Внутрішньо кафедральний контроль.

Завідувач кафедри здійснює контроль якості навчального процесу на кафедрі шляхом:

- перевірки виконання науково-педагогічними працівниками планів навчальної, навчально-методичної, організаційної роботи, про що повинні бути зроблені записи в індивідуальних планах та річних звітах науково-педагогічних працівників на засіданнях кафедр, у протоколах засідань кафедр;

- перевірки підготовки науково-педагогічними працівниками робочих програм навчальних дисциплін, формування навчально-методичного комплексу, забезпечення кожної дисципліни кафедри;

- перевірки наявності, рівня готовності та якості дистанційних курсів у системі дистанційного навчання Moodle;

- відвідування занять кожного науково-педагогічного працівника протягом навчального року з охопленням перевіркою всіх видів навчальної роботи (лекції, практичні та лабораторні заняття, семінари, консультації тощо). Взаємовідвідування проводяться не менше, ніж один раз на семестр. Висновки відвідування фіксуються в журналі контролю відвідувань занять завідувачем кафедри;

- проведення відкритих занять, які обговорюються на засіданнях кафедр чи методичних семінарах, та взаємовідвідувань. Висновки з цих заходів фіксуються в журналі контролю відвідувань кафедри.

Кафедра сприяє розвитку науково-інноваційної діяльності напрямів діяльності ПрАТ "ВНЗ "МАУП"

Дане завдання досягається за рахунок:

- моніторингу діяльності наукових гуртків,
- визначення перспективних напрямів наукових досліджень відповідно до вимог світової та вітчизняної наукової кон'юнктури;

- стовідсоткового охоплення науково-дослідною роботою здобувачів вищої освіти та викладачів;

- поглиблення міжнародного співробітництва у сфері наукових досліджень на основі виконання спільних наукових проектів, програм;

- залучення здобувачів вищої освіти до участі у проведенні наукових досліджень, наукових олімпіадах, конференціях, конкурсах студентських наукових робіт;

- стимулювання здобувачів вищої освіти щодо підготовки до друку наукових статей, тез доповідей, оформлення заявок на винаходи та корисні моделі;

- підвищення наукової активності всіх суб'єктів освітнього процесу;

- підвищення вимог щодо рекомендації випускників до навчання в аспірантурі.

Кафедра сприяє вихованню студентської молоді та залучення студентів до управління і розвитку.

Мета проведення виховної роботи – формування та розвиток національно-свідомої, патріотично налаштованої, індивідуально неповторної, високоморальної особистості, зорієнтованої на здоровий спосіб життя, фізичний та духовний розвиток.

Дане завдання досягається за рахунок забезпечення системності, безперервності, цілеспрямованості виховної роботи, яка має охоплювати різноманітні напрями:

- громадянсько-патріотичне та національне виховання;

- моральне та етичне виховання, формування здорового способу життя;

- формування корпоративної культури науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти, виховання патріотичних почуттів до альма-матер, дотримання і розвиток традицій Академії;

- правове виховання;

- екологічне виховання, спрямоване на формування ціннісного ставлення до навколишнього середовища тощо.

З метою поліпшення виховної роботи серед студентської молоді доцільно розробити і реалізовувати такий комплекс заходів:

- посилення виховного потенціалу лекційних та практичних занять;

- посилення виховної ролі кураторів;

- посилення зворотного зв'язку з батьками та їх інформування;

- посилення ролі та ефективності студентського самоврядування;

- подальша організація зустрічей студентів з відомими громадськими, культурними, політичними діячами;

- заохочення студентів до участі в академічних спортивних секціях та змаганнях, до культурно-масової роботи (художня самодіяльність, театр тощо).

Важливу роль у вихованні студентської молоді відіграє студентське самоврядування, яке скеровує діяльність студентської громади Академії на гармонійний розвиток особистості, ефективне навчання та професійну підготовку, формування навичок майбутнього організатора та керівника, виховання активної громадської позиції.

Органи студентського самоврядування у своїй діяльності покладаються на допомогу й підтримку адміністрації Академії.

Студентське самоврядування здійснює повноваження на таких засадах:

- Верховенства права;
- неупередженості;
- демократичності;
- гласності;
- виборності;
- незалежності;
- рівноправності членів студентської громади;
- Добровільності вступу до студентських органів самоврядування та виходу

Підзвітності та відповідальності органів самоврядування перед студентською громадою.

3.4 Удосконалення кадрової політики

Завоювання провідних позицій у вітчизняному освітньому просторі та вихід на міжнародний рівень потребують нових підходів в управлінні людськими ресурсами. Діяльність у цьому напрямі вимагає узгоджених зусиль колективу, члени якого розуміють необхідність і цілі інновацій, об'єднані спільними інтересами, поставленими завданнями та корпоративними цінностями. Професорсько-викладацький склад несе відповідальність за розроблення навчальних програм, їх запровадження, якість викладання та оцінювання, забезпечення зворотного зв'язку із роботодавцями, випускниками іздобувачами вищої освіти.

В основі формування та реалізації кадрової політики лежать принципи системності, інноваційності, соціальної захищеності працівників.

Основна мета кадрової політики – залучення до навчального процесу найкращих науково-педагогічних працівників і створення умов для їх подальшого професійного росту.

Удосконалення кадрової політики кафедри передбачає:

- здійснення системної, цілеспрямованої роботи з підготовки, добору кадрів, формування кадрового резерву;
- проведення регулярної об'єктивної оцінки потенціалу науково-педагогічних працівників;
- посилення мотивації навчально-виховної, методичної, науково-дослідної роботи та стимулювання зростання професіоналізму кадрів.

Один раз на рік проводиться рейтингова оцінка науково-педагогічних працівників кафедр навчальних підрозділів.

Рейтинг науково-педагогічних працівників – кількісний показник ефективності роботи штатних науково-педагогічних працівників, кафедр,

інститутів/факультетів Академії, що формується за основними напрямками діяльності.

Рейтинг кафедр – це числовий показник оцінювання її досягнень у відповідних видах діяльності в класифікаційному списку, який складається щороку. За показниками рейтингу проводиться оцінка діяльності кафедр.

Впровадження рейтингової оцінки діяльності науково-педагогічних працівників, кафедр та інститутів/факультетів Академії є невід’ємним елементом запровадження системи моніторингу як складової: процесу забезпечення і управління якістю вищої освіти; внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти Академії; стимулювання підвищення кваліфікації, професіоналізму; продуктивності навчальної та наукової роботи; розвитку творчої ініціативи науково- педагогічних працівників.

Основними вимогами до системи рейтингового оцінювання є:

- об’єктивно визначена кількість показників, які характеризують професійну діяльність учасників рейтингу;
- оцінка відповідності діяльності науково-педагогічного працівника посадовим кваліфікаційним вимогам та посадовим інструкціям, а також його персонального внеску у вирішення завдань кафедри;
- можливість доповнення і зміни показників рейтингу;
- постійне вивчення і врахування досвіду інших вищих навчальних закладів;
- вироблення рекомендацій щодо стимулювання кожного учасника рейтингового оцінювання (премії, присвоєння звань – “Викладач року”, “Краща кафедра року”).

Рейтингове оцінювання проводиться на основі інформації про діяльність кафедр за звітній навчальний рік.

Підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників організовується та проводиться згідно з п’ятирічним планом-графіком, який затверджується Вченою радою.

Базовими для підвищення кваліфікації та стажування є заклади вищої освіти України та ЄС, наукові установи НАН України, провідні підприємства та установи тощо. Підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників здійснюється, зазвичай, у таких формах:

- довгострокове підвищення кваліфікації: курси, школи, стажування;
- короткострокове підвищення кваліфікації: семінари, семінари-практикуми, тренінги, конференції, “круглі столи” тощо.

3.5 Забезпечення публічності інформації про діяльність кафедр економіки та менеджменту та забезпечення академічної доброчесності учасниками освітнього процесу

Кафедра економіки та менеджменту забезпечує прозорість своєї освітньої діяльності, точність, об'єктивність і доступність пропонованої інформації для здобувачів вищої освіти, абітурієнтів та громадськості.

Забезпечення дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними працівниками і здобувачами вищої освіти регулюється:

- Законом України “Про освіту”, ст. 42. “Академічна доброчесність”;
- рекомендаційним листом Міністерства освіти і науки України “Щодо академічної доброчесності” від 23.10.2018 р. № 1/9-650;
- наказом ПрАТ “ВНЗ “МАУП” “Щодо забезпечення академічної доброчесності у Міжрегіональній Академії управління персоналом” від 16.11.2017 р.

№ 169-о.

Академічна доброчесність забезпечує реалізацію етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього та наукового процесів під час навчання, викладання та впровадження результатів наукової діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та наукових досягнень.

Порушенням академічної доброчесності вважається:

- Академічний плагіат;
- списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;
- хабарництво надання (отримання) учасниками освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправої переваги в освітньому процесі;
- необ'єктивне оцінювання свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів вищої освіти.

Заходи із попередження плагіату включають:

- інформування здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників про необхідність дотримання правил академічної етики;
- формування та видання методичних матеріалів щодо визначення вимог до оформлення посилань на джерела, що використані у наукових працях;

- проведення семінарів з питань наукової етики та недопущення академічного плагіату.

3.6 Критерії та процедури оцінки якості вищої освіти

Оцінювання знань студентів здійснюється відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в ПрАТ «ВНЗ «МАУП»». Критерії оцінки якості вищої освіти визначаються на основі:

- законодавчих вимог до оцінки якості освіти;
- аналізу вимог споживачів до рівня підготовки і компетентності випускників (результати анкетування студентів, випускників і представників організацій- роботодавців).

Процедури оцінювання навчальних досягнень студентів мають відповідати таким вимогам:

- здійснюватися фахівцями;
- мати чіткі та оприлюднені критерії виставлення балів;
- відповідати своєму призначенню (поточний або підсумковий контроль);
- гарантувати дотримання вимог законодавств про нерозповсюдження конфіденційної інформації.

Система оцінювання знань студентів включає поточний контроль, семестрову атестацію, ректорський контроль знань та атестацію здобувачів вищої освіти.

Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних, лабораторних, семінарських занять і оцінюється сумою набраних балів за навчальний семестр. Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між науково-педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти у процесі навчання, забезпечення управління навчальною мотивацією. Поточний контроль проводиться у формі усного опитування або письмового контролю під час проведення лабораторних практичних та семінарських занять, виконання індивідуальних самостійних завдань.

Семестрова атестація (підсумковий контроль) проводиться у формі екзамену, диференційованого заліку чи заліку, визначеного навчальним планом у терміни, передбачені графіком навчального процесу, та в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою навчальної дисципліни. Критерії оцінювання при проведенні семестрового підсумкового контролю є обов'язковою складовою робочої програми навчальної дисципліни. На початку семестру науково- педагогічний працівник, який викладає дисципліну, повинен ознайомити студентів зі змістом, структурою,

формою проведення екзаменів (заліків), прикладами завдань, а також із системою і критеріями оцінювання.

Складання письмових екзаменів здійснюється за екзаменаційними білетами. В екзаменаційному білеті передбачається комбінація з екзаменаційних питань, тестових завдань різних типів та задач, які можуть формувати рівні складності завдань у білеті. Кількість екзаменаційних питань, тестових завдань різних типів та задач в екзаменаційному білеті, а також критерії оцінювання відповідей на них визначає лектор, який відповідає за викладання навчальної дисципліни. Екзаменаційні білети мають бути затверджені на засіданні кафедри, яка забезпечує викладання навчальної дисципліни, і містити підпис завідувача кафедри та екзаменатора на кожному екзаменаційному білеті.

Директорський контроль – особливий вид внутрішнього контролю рівня знань, вмінь і навичок студентів Академії, мета якого – встановлення рівня ефективності використання різних форм і методів викладання науково-педагогічними працівниками навчальних дисциплін; отримання інформації про характер пізнавальної діяльності, рівень самостійності та активності студентів; оцінка залишкового рівня знань із навчальної дисципліни з подальшим аналізом та узагальненням; належна підготовка для проходження ліцензійних, акредитаційних процедур і забезпечення максимально об'єктивного оцінювання знань студентів; перевірка якості освітнього процесу на кафедрах і рівня викладання наук (дисциплін) окремими науково-педагогічними працівниками.

Пакет завдань для проведення ректорського контролю розробляється науково-педагогічними працівниками кафедри, які викладають відповідні дисципліни, та затверджується на засіданні кафедри.

Директорський контроль проводиться у письмовій формі.

Директорський контроль якості підготовки здобувачів проводиться згідно з графіком. Графік проведення контролю знань формується та затверджується наказом директора.

Порядок проведення ректорського контролю регламентується Положенням про організацію ректорського контролю якості знань студентів.

Позаплановий контроль знань проводиться при підготовці для проходження акредитаційних процедур та перевірки якості освітнього процесу на кафедрах і рівня викладання навчальних дисциплін окремими науково-педагогічними працівниками.

За підсумками проведення директорського контролю знань здобувачів вищої освіти проводиться його детальний аналіз, результати якого

розглядаються на засіданнях кафедр, вчених рад інститутів/факультетів, науково-методичної ради Академії, Вченої ради ПрАТ “ВНЗ “МАУП”.

Екзамен у вигляді незалежного тестового оцінювання – особливий вид внутрішнього контролю рівня знань, вмінь і навичок студентів Академії, мета якого – підвищення якості освітнього процесу, активізація систематичної роботи студентів, забезпечення об’єктивності семестрового контролю знань студентів денної форми навчання, підсумкове оцінювання знань і вмінь.

Порядок проведення екзаменів у вигляді незалежного тестового оцінювання знань студентів є вибірковою формою контролю у навчальних підрозділах Академії, що регулюється наказом Академії.

Атестація здобувачів вищої освіти – це встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти.

Атестацію здобувачів вищої освіти здійснюють екзаменаційні комісії (далі – ЕК).

Екзаменаційна комісія створюється щороку як єдина для всіх форм навчання у складі голови та членів ЕК з кожної спеціальності (спеціалізації) та певних ступенів вищої освіти. Залежно від кількості випускників можливе створення кількох ЕК з однієї спеціальності (спеціалізації) або однієї ЕК для кількох споріднених спеціальностей (спеціалізацій) у межах відповідної галузі знань, зазвичай, в одному інституті.

Строк повноважень ЕК становить один календарний рік.

Порядок формування, організацію роботи та підбиття підсумків роботи ЕК регламентує Положення про екзаменаційну комісію в МАУП.

Завданнями екзаменаційних комісій є:

- проведення атестацій студентів Академії;
- встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти;
- прийняття рішення про присвоєння особі, яка успішно виконала освітню програму на певному освітньому рівні, відповідного ступеня вищої освіти та кваліфікації;
- розроблення пропозицій щодо подальшого поліпшення якості підготовки фахівців з відповідної спеціальності (спеціалізації).

Атестація здійснюється відкрито і гласно. Здобувачі вищої освіти та інші особи, присутні на атестації, можуть вільно здійснювати аудіо- та/або відеофіксацію процесу атестації.

Строки проведення атестації визначаються навчальними планами.

Атестація здобувачів вищої освіти проводиться у формі екзамену (-нів) або/та захисту атестаційної роботи.

Форма проведення атестації здобувачів вищої освіти визначається відповідним стандартом вищої освіти та навчальним планом.

Вимоги до змісту атестаційних робіт, програми випускних екзаменів та екзаменаційні білети розробляє випускова кафедра з урахуванням вимог відповідного стандарту вищої освіти.

Результати атестації (складання екзаменів, захисту атестаційних робіт) оцінюються відповідно до критеріїв оцінювання за 100-бальною шкалою, національною та шкалою ЄКТС.

За підсумками діяльності екзаменаційної комісії голова ЕК складає звіт, який затверджується на її заключному засіданні.

Результати роботи, пропозиції і рекомендації ЕК обговорюються на засіданнях випускових кафедр, Вченої ради Академії.

3.7 Посилення практичної підготовки здобувачів вищої освіти на кафедрі економіки та менеджменту

Організація практичної підготовки здійснюється відповідно до “Положення про практику здобувачів вищої освіти ПрАТ “ВНЗ “МАУП”. Перелік усіх видів практик для кожної спеціальності (спеціалізації), форми й тривалість їх проведення визначаються стандартами вищої освіти та навчальним планом підготовки.

Мета проведення практик – набуття здобувачами вищої освіти професійних компетентностей для подальшого їх використання у реальних виробничих умовах.

Зміст проходження практики визначається програмою практики, яка розробляється кафедрою. Практика здобувачів вищої освіти проводиться на зовнішніх базах практики та в Академії, які мають відповідати вимогам програми. Із зовнішніми базами практики (підприємствами, організаціями, установами) ПрАТ “ВНЗ “МАУП” укладає договори на її проведення.

Підсумки проходження практики обговорюються на засіданнях кафедри, а загальні підсумки здійснюються на вчених радах інститутів/факультетів не менше одного разу протягом навчального року.

3.8 Профорієнтаційна діяльність на кафедрі економіки та менеджменту.

Якість контингенту майбутніх здобувачів вищої освіти визначає робота з профорієнтації потенційних вступників (на освітні програми підготовки

бакалаврів, на курси підвищення кваліфікації тощо) повинна здійснюватися на рівні Центру координації роботи з закладами освіти, та кафедри.

- підготовка інформаційних матеріалів про спеціальність 073 Менеджмент (буклети, мультимедіа, тощо);
- співпраця із загально освітніми, професійно технічними навчальними закладами, коледжами;
- співпраця з роботодавцями профільних галузей;
- супровід та підтримка обдарованих дітей у формі проведення Економічного марафону для школярів;
- проведення зустрічей викладачів із учнями шкіл на базі кафедри Менеджменту;
- організація постійно діючого взаємозв'язку з потенційними абітурієнтами через електронну пошту та соціальні мережі.

3.9 Самооцінка ефективності діяльності із забезпечення якості вищої освіти кафедри економіки та менеджменту.

Основна мета самооцінювання – виявлення недоліків та проблем (як у розрізі кафедр і викладачів, так і у розрізі освітніх програм підготовки), а також пошук шляхів їх вирішення.

Самооцінка ефективності діяльності із забезпечення якості включає:

- об'єктивні показники (кількісні та якісні параметри контингенту студентів, кваліфікація персоналу, навчально-методичне і ресурсне забезпечення, рівень працевлаштування випускників);
- результати соціологічних опитувань здобувачів вищої освіти і викладачів;
- зовнішня оцінка.

До переліку необхідних заходів відносяться:

- формування баз даних випусників, та розроблення системи зворотного зв'язку із випускниками та провідними роботодавцями з метою дослідження кар'єри випускників кафедри.

- створення загальної інформаційної системи забезпечення моніторингу якості, що висвітлює:

- можливості випускників влаштуватися на роботу (результати працевлаштування);
- задоволення здобувачів вищої освіти освітніми програмами, за якими вони навчаються;
- якісний склад та ефективність роботи викладачів;
- якісні та кількісні характеристики контингенту студентів;

- наявні навчальні та матеріальні ресурси;
- ключові показники діяльності структурних підрозділів тощо.

4. СТРАТЕГІЧНІ ЗАВДАННЯ ЩОДО ПОЛІТИКИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ КАФЕДРИ ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ

Стратегічними завданнями кафедри економіки та менеджменту щодо політики забезпечення якості вищої освіти є:

- вдосконалення існуючих принципів і процедур забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти;
- створення позитивного іміджу кафедри серед абітурієнтів, здобувачів вищої освіти, професорсько- викладацького складу, роботодавців;
- покращення позицій рейтингу кафедри ПрАТ “ВНЗ “МАУП”.

**Зав. кафедри «Економіки та менеджменту» Придунайської філії
ПрАТ “ВНЗ “МАУП” доцент, к.е.н. Заєць М.А.**